



בין גל לגל



עלון שדות ים 1985 יד ניסן ערב פסח תשפ"ד, 22.04.2024



חג החירות עמוד 11

תיעוד ראשון של הזדווגות צבי ים לשנת 2024 בשדות ים
אבקועים בדרך לים בזריחה [/https://www.parks.org.il/new/sdot-yam](https://www.parks.org.il/new/sdot-yam)

צילום: עינב הדני, רשות הטבע והגנים



מתיתיהו אביבי 1928-2024

הספד הקיבוץ למתי אביבי ז"ל

רחל, דוני (דורון) ומשפחתו שבפילדלפיה, גילי ומשפחתו שבקנדה, ורד, מקורבים וחברי משפחה, חברי וחברות קיבוץ שדות ים. אנו נפרדים היום ממתי אביבי, בן 95 שנים במותו

מתי, מתיתיהו, נולד בחנוכה ב-13 בדצמבר 1928, להוריו הדסה וזבולון שעלו מאזור אזרביג'אן והקווקאז, "היהודים של רוסיה". הוא נולד וגדל בתל אביב ברחוב רש"י, אח לגאולה, ירמיהו, יאיר ורבקה שנפטרה מדלקת קרום המוח והיא בת 17 בלבד. מתי היה קשור לאחיו ובעיקר לאחותו גאולה שגידלה אותו. הבית היה דל אמצעים ומתי למד בבית ספר מקצועי את מקצוע הרתכות. היה פעיל בתנועת נוער וגוייס להילחם במלחמת השחרור. לחם כחלק מחיילות השדה וגוייס על ידי חיל הים. מתי למד לשוט בפל"ים, המשיך בשירות צבאי בחיל הים, שם עשה חיל כקצין ושירת במפקדה בנמל חיפה. השתתף בקורס החובלים הראשון בצה"ל ואת סיכות הקצין קיבל בגיל 50.

את חווה, אישתו הראשונה, פגש בתקופת הצבא. חווה, אלחוטנית בחיל הים, קיבלה הודעה דחופה מאחת הספינות והתפרצה לשיבת הקצינים בה נכח. מתי כעס על חוצפתה, אך הקצינים סביבו הסבירו לו את תפקידה החשוב. מתי וחווה נישאו ונולדו להם שלושה ילדים: דוני (דורון), גילי וורד. מתי וחווה עברו להרצליה ומתי היה לקבלן עצמאי גדול. הוא עסק בבניית קונסטרוקציות גדולות ובשנות ה-60 היה מבוני מפעלי ים המלח. כיוון שהגיע הבייתה רק בסופי השבוע הוחלט שהמשפחה תעבור לדימונה, עיר בה התגוררו אז המהנדסים שבנו את ירוחם, את הכור ואת מפעלי ים המלח. מתי היה מבוני מפעל פניציה והכור בדימונה. עם סיום הפרויקטים בדרום עבר לבניית תחנת הכוח ברידינג והמשפחה עברה לתל אביב.

כיוון שהיה עובד שעות רבות והיה מושקע בעבודה, הציעה חווה כי יעברו להתגורר בקיבוץ. לאחר בחינת מספר קיבוצים בחרו להתגורר בשדות ים. "וסלה ונעימה איכר אימצו אותנו ומיד נבחר שדות ים" מספרת ורד ביתו, "המקום הכי יפה והאנשים הכי נחמדים". ב-1970 העבירה המשפחה את כל ביתה לחדר וחצי קטן, כולל פסנתר עליו ניגנה ורד. בקיבוץ עבד מתי במרפיה ושנים רבות היה נהג משאית והיה נוסע נסיעות ארוכות לנמל אילת.

למתי היו ידי זהב, היה לו חוש טכני והיה מתקן מכשירים בקיבוץ וגם בבתי חברים. כילד נהג לעזור בסדנת עבודה של רתך והיה לו ידע בנגרות, שרברבות ומכונאות רכב. תחביב ואהבה אותם הוריש גם לילדיו. "תמיד פירקנו והרכנו דברים" סיפרה ורד "ולא נשאר בורג מיותר". בהמשך עשה קורס תיקון טלויזיות והייתה לו סדנא בה היה עובד בסמוך לסדנת האופניים של יוסי סרי.

למתי ומשפחתו היה כישרון מוזיקלי. מתי ניגן במפוחית, אקורדיון והיה שר בחגים וקבלות השבת שנערכו בקיבוץ. בכל פעם שאחת המשפחות לא הספיקה להכין בתורה את קבלת השבת היו מתי וורד מתייצבים עם קטעי קריאה ונגינה במפוחית. זכורה נגינתו על המפוחית "מעוז צור" בכל חנוכה ו"אלי אלי" בסיום טקסי הזיכרון. ורד מספרת כי בכל שנה לאחר ליל הסדר בקיבוץ הייתה נוסעת המשפחה לדודה גאולה, שם הייתה מתלכדת המשפחה כולה לשירה וריקודים עד השעות הקטנות של הלילה.

מתי והמשפחה אהבו לטייל ברחבי הארץ. כשהיו צעירים היו הוא וחווה מטיילים על אופנוע, כמשפחה צעירה נסעו לטיולים בדודג' וגם בנסיעות העבודה הארוכות אהב לטייל ולפגוש את חבריו הרבים מכל רחבי הארץ. מתי היה מוקף חברים, הבחור בחבורה שמספר בדיחות ועושה מצב רוח טוב. ורד מספרת על אהבתו של מתי לבעלי חיים, כלבים, חתולים וגם סוסים. מתי וילדיו רכבו על סוסי מרוץ אותם גידלו בקיבוץ והשתתפו בתחרויות. מתי היה רקדן ורקד ריקודי די עם, שם גם הכיר את רחל, אשתו השנייה. השניים נישאו ב-1991 ואהבו ליהנות מהחיים, לבלות עם חברים ולטייל בארץ ובחו"ל. רחל מוקירה תודה על השנים בהם בילו יחד.

בארבע השנים האחרונות חלה הידרדרות במצבו הבריאותי של מתי והוא עבר לבית נועם, הבית הסיעודי. הוא התקשה בפעולות היום יום וצוות הבית סעד אותו. רחל הייתה צמודה אליו כל ימי מחלתו.

ביום שלישי, 26 במרץ 2024, טז' באדר ב' התשפ"ד, נפטר מתי במיטתו, בן 95 במותו. הוא השאיר אחריו את אשתו רחל, הילדים- דוני, גילי וורד והנכדים סיוון ואליאן, דורן ואורן.

יהי זכרו שמור עימנו לעד

הספידה: מירב ראון

אבא שלי - לא מה שהכרתם..

אבא היה איש מיוחד, בעל ידי זהב, נהג מדופלם, אוהב בעלי חיים, מוזיקלי במיוחד- היה שורק מדהים, ניגן במפוחית ובאקורדיון, אהב לרקוד והיה רקדן מעולה, אהב לבלות ולחיות ואת החיים עצמם.. בכל מקום תמיד שמחו לבואו, כי הוא היה זה שעשה מצב רוח טוב וסיפר בדיחות בנושילנטיות, וכל הבנות תמיד רצו לרקוד איתו.. הנה קצת מהחוויות שאני חוויתי איתו-

תמיד היינו מטיילים בארץ לאורכה ולרוחבה, אם זה היה בעקבות עבודתו במפעלי ים המלח, או שירדנו כל הדרך לאילת, תמיד היה לוקח אותנו איתו. היתה לנו מכונת כחולה ארוכה עם מנוע גדול מקדימה וכנפיים מאחור או טנדר גדול שאנחנו היינו ישנים מאחור על הספסלים שלו בחזרה מהטיולים. יום אחד הוא חזר הביתה ומיהר מאוד לצאת, השאיר את האוטו דולק ואותי מחכה בתוכו. פתאום הוא נטרקה הדלת, והאוטו התדרדר במורד החצר הישר לתוך העמוד של חבלי הכביסה. אוהו, הוא חטף צעקת מאמא שלי..

בכל נסיעה ארוכה שכולם ישנו, הייתי יושבת לידו והוא היה סופר "אחת שתיים שלוש", עושה "צווישן גאז" ואני הייתי מחליפה את ההילוך.. לא פלא שאני אוהבת לנהוג כל חיי. יותר מזאת, כנהג במשאית של עמק חפר- נהג במשאית מק ענקית לנמל של אילת ובחזרה. אמא היתה שולחת איתנו קופסא מלאה בעוגה, תרמוס קפה ושקית של פיצוחים, ותפקידי היה לדאוג שאבא לא ירדם על ההגה וישתה ויאכל בדרך. היו לנו שיחות ארוכות וכל הדרך למדתי ממנו איך להיזהר בנהיגה, תמיד לצפות לתקלה, איך מורידים הילוכים וחוסכים שריפה של הברקסים, ועוד טיפים שלקחתי איתי לכל החיים ולטיולי הג'יפים שאני מדריכה. היום ברור לי שהמקצוע שבו בחרתי כמדריכת טיולים הוא הרבה בזכותו. ממנו למדתי את הכיוונים, שמות של מקומות, איך נראה כל אזור בארץ, וכמובן לתקן תקלות אם זה בגלגל או במנוע. אבא תמיד פירק וחיבר מכונות, מנועים, מכשירי חשמל ואף פעם לא נשאר בורג אחד מיותר.

אבא אהב לנגן בכלי מוזיקה. הוא אף פעם לא התאמן ותמיד ניגן בכל החגים בקיבוץ, או בקבלת השבת בחדר האוכל. הרבה פעמים כשמשפחה שכחה להכין קבלת שבת, פנו אלינו ממש רגע לפני, הוא ניגן במפוחית ואני בפסנתר, והיינו שרים ביחד ומקריאים קטעים לשבת. הוא תמיד רקד, שר במקלה, או ניגן במפוחית את "מי האיש החפץ חיים", "מעוז צור" או "אלי אלי", "עוד יש מפרש לבן באופק" ועוד.

בסוף כל ערב שבת או הופעה וחג שהיו בקיבוץ, היו רוקדים ריקודים סלוניים. אבא היה רקדן מדהים. כולן חיכו לרקוד איתו ואני הייתי צריכה להזמין את הריקוד השלישי או הרביעי, אחרת לא היה לי צ'אנס.

כל שנה, אחרי ליל הסדר בקיבוץ, כל המשפחה היתה עולה על הרכב והיינו נוסעים לאחותו, דודה גאולה האהובה, שכל המשפחה חגגה אצלה. כולם חיכו שנגיע מהקיבוץ כי רק אז היתה מתחילה השמחה.. שירים, ריקודים, בדיחות והמון כיף...

גם לרכב על סוסים למדתי מאבא. תמיד היה לנו בבית חתול או כלב, אבל הסוסים גנבו את ההצגה. דוני, גילי ואבא רכבו על סוסי המרוץ שהיו ברפת ואני ביקשתי גם לרכב, אז אבא לימד אותי על סוסה זקנה שיצאה לפנסיה מהמרוצים, סלמה. ה"נבילה" הזו ידעה את כל הטריקים שבעולם כדי לחזור הביתה לבד ואבא היה הולך לידי עם חבל עד שלמדתי להשתלט עליה לבד.

פעם אחת יצאנו יחד לרכיבה כשהוא כרוב על הסוס המופרע של דוני, שלום. מאחורי בחממות היה מגרש מרובע נהדר לדהור, אבא דהר מקדימה כשהוא מעיף עליו חול ואבנים ואני רצה עם קיסריה מאחוריו. אחרי הסיבוב השלישי,



הסוס החליט שמספיק לו ו"חתך" הביתה הישר לתוך 3 ערימות של בלטות ואני רואה את אבא מושך במושכות, צועק עליו ומנסה להסיט אותו. לא עזר כלום והסוס נתן "ברקס" בדיוק לפני הערימה, כשאבא כמו בסרטים ממשך באוויר הישר לתוך הערימה.. אאוץ.. כואב, אבל- לא מוותרים! הוא עלה עם הסוס ורכבנו יחד בחזרה לרפת.. 3 ימים אבא היה מלא בכתמים כחולים. והשביע אותי לא לספר לדוני וגילי או לאמא.

פעם הפלגנו לקפריסין ואני הקאתי את הנשמה כל ההפלגה, 28 שעות כל הדרך הלון וחזור. כשנחתנו על החוף, התעלפתי, שבוע שכבתי בבית עם נקע בקרסול.



אבא חזר מנסיעה לירושלים וביקר את דודה יעל ועמוס שגרו בצור הדסה, נכנס הביתה עם התיק של האוכל וכל הזמן שמענו אמא ואני יבבת גור חתולים. עד שבסוף אבא שלף מתוך התיק חתלתול סיאמי פיפוף עם עיניים כחולות, זה היה ג'יני החתול שלי שרץ אחרי האופניים שלי בכל הקיבוץ במשך שנים.

אנחנו גרנו בארץ לפי העבודות של אבא. כשנולדתי בהרצליה, אבא עבד בהקמת מפעלי ים המלח. אחרי 3 שנים אמא לא הסכימה לגדל לבד את הילדים ועברנו לדימונה, עיירה של מנהלי ומהנדסי מפעלי ים המלח והמכתשים של אז.

אח"כ הוא הקים את הכור, ולאחר מכן הקים את תחנת הכח רידינג ת"א ואנחנו עברנו לגור בתל אביב.

לבסוף אמא הודיעה שעוברים לקיבוץ לפני שאבא "יהרוג את עצמו" בעבודה. וחיפשנו קיבוץ על הים עם אנשי הפלי"ם. מכיוון שאבא עשה אימונים בשייט עם הפל"ים בקיסריה, וסיים את קורס החובלים הראשון בחיל הים הגענו לשדות ים לסופ"ש. יוסל"ה איכר שהיה אז המזכיר קיבל אותנו כל כך יפה עם נעימה, שהחלטנו לבחור בשדות ים. כך הגענו לקיבוץ בשנת 1970 ומשם הכל היסטוריה.

אבא עבד שנים במרצפיה. תיקן את המכונות, הוא נהג כמה שנים טובות בעמק חפר, עבד בחדר האוכל עם גניה על מכונת שטיפת הכלים, תיקן את כל המכשירים במטבח, תיקן לאנשים מכשירים וטלוויזיות, עבד בשער של הקיבוץ, ועוד כמה תפקידים שעשה בדרך.

אבא תמיד היה בכושר ומאוד פעיל, הוא טייל איתי שנים בחוג הטיולים עד גיל 82, רקד ריקודי עם, שם פגש את רחל. בילה בערבי תרבות בכל האזור.

השנים האחרונות לא היטיבו איתו. והוא כבר לא יצא מהבית, לכן אשמח אם אתם גם תזכרו לו את השעות היפות שיצא לכם לבלות ולהיות איתו.

יהיה זכרו ברוך!

ורד

למתי

למתי היקר והאהוב,

עברנו יחד שלושים שנות נישואין ורובן באושר, בילויים, הרקדות, טיולים וחול'ל.

לפני חמש שנים חלה התדרדרות במצבך והחלטה להעביר אותך לבית נועם לא היתה קלה, אבל הייתי לצידיך יחד עם הצוות הסיעודי של בית נועם.

תודה על השנים היפות שהיינו ביחד, זה לא יישכח.

שלך לנצח,

אשתך רחל



הדוד מתי

מאז שאני זוכרת את עצמי, הדוד מתי האהוב היה חלק מחיי.

מתי היה דמות חשובה ומשמעותית מאד בילדותי. בהיותו אחיה הצעיר של אימי גאולה, הרבה לבלות איתנו בביתנו במגדל בצעירותו וכל ביקור שלו אצלנו זכור לי ככיף גדול ומתמשך של משחקי מחבואים בחצר, תחרויות ריצה די פרועות, משחקי כדור. מן דוד **COOL** שכזה. שיחק איתנו "על אמת", לא "ויתר" לנו הילדות ולא "נתן" לנו לנצח.

במושבה מגדל באותם הימים לא היו הרבה ילדים. משפשטה השמועה שהדוד מתי של חגית, יעל ונגה הגיע, היו כולם נמשכים אל החצר שלנו כמו דבורים לדבש. מיד היה מתארגן משחק "מחניים" סוער, כשמתי מחלק הוראות, מדריך ומתלהב מהמשחק לא פחות מאיתנו ה"שחקנים".

כמעט כל מה שנחוץ לילד לדעת למדתי ממתי: טכניקות לטיפול על עץ השסק שהיה לנו בחצר שנראה ע-נ-ק לילדה הקטנה בת הארבע שהייתי. איך משחקים בגולות וכמובן טריקים ואסטרטגיות שיובילו אותי לניצחון. איך משייפים גלעין יבש של מישמש על חלקה המחוספס של "בלטה" ויוצרים ממנו משרוקית. או איך מייצרים צפצפה מקנה חלול של דגן. איך מכוונים וקולעים למטרה ברוגטקה. איך להקפיץ אבנים על פני המים בכינרת ועוד ועוד... והכל בסבלנות אין קץ ובהתמסרות מלאה ובהנאה של ילד.

המוסיקה זרמה למתי בעורקים. הוא שר נהדר, ניגן במפוחית אך מעל לכל היה שורק וירטואוז שהפליא בסלסוליו ובחיקוי קריאות ציפורים. מאמציו ללמד אותי את אמנות השריקה נחלו כישלון חרוץ, אבל, יחד עם חגית אחותי שלמדה ממנו לשרוק והפכה לווירטואוזית בזכות עצמה, הוא ביצע קונצרטים מופלאים, עתירי אימפרוביזציות ולה טוטים שהקסימו את כל שומעיהם.

בכנסים המשפחתיים התכופים שאימי הקפידה מאד לקיים בחגים, היה מתי "מסמר" הערב- שר, מנגן, רוקד ומשעשע בהומור פרוע.

תמיד אזכור באהבה גדולה את הדוד מתי,

יעל



דברי תודה

תודה ענקית לצוות בית נועם והמרפאה על הטיפול המסור והממושך במתי.

הוא זכה לטיפול מקצועי ואוהב.

לנחשול אמיר ואדם בר על העזרה הרבה בכל מה שהיה קשור להלוויה.

ממשפחת אביבי – רחל, ורד, דוני וגילי

